

POZITIVNA DISCIPLINA
U ODGOJU DJECE

V. Babić, mag.paed.soc.

DRAGI RODITELJI,

Vjerujem kako se, unatoč ogromnom trudu i vještinama koje posjedujete, ponekada osjećate bespomoćno, zabrinuto pa čak i očajno kada se vaše dijete ponaša suprotno očekivanjima ili ispoljava neprimjeren ponašanja.

Niste jedini - i ostali se roditelji suočavaju s brojnim preprekama dok svoju djecu pokušavaju naučiti poželjnom ponašanju. Često si postavljaju pitanja poput - *Kako na pravilan način naučiti dijete što je ispravno, a što nije? Kako pravilno naći granicu između pohvale i kazne?*

Kako ste vi roditelji djeci najvažnije osobe tijekom odrastanja - imate i najveći utjecaj na njih. Naime, vaše ponašanje prema djetetu i odgojne metode koje primjenjujete uvelike utječu na to kako će se dijete ponašati i osjećati.

Iako ste sami možda u djetinjstvu bili odgajani drugim metodama, shvaćate da kazne i udaranje nisu način na koji želite odgajati svoje dijete.

Ova kratka brošura govori o **POZITIVNOM DISCIPLINIRANJU** - stilu roditeljstva u kojem se djetetu pristupa nenasilno i s poštovanjem.

ŠTO JE ZAPRAVO DISCIPLINA?

-lat. DISCIPLINA = UČENJE

-OPĆENITO: skup pravila koja osiguravaju funkcioniranje neke ustanove, organizacije, grupe ili pojedinca, u skladu s postavljenim ciljevima i zadacima.

Kada je riječ o djeci i mladima, mnogi pod DISCIPLINOM podrazumijevaju nešto negativno, strogo/kruto te je izjednačavaju s kažnjavanjem. Međutim, disciplina to nije. Disciplina je učenje djeteta kako se prihvatljivo ponašati i kontrolirati svoje ponašanje.

Bitan utjecaj na stvaranje discipliniranoga ponašanja prvenstveno ima obitelj, zatim odgojno-obrazovne ustanove i društvena okolina u kojoj se dijete nalazi. Od roditelja se očekuje da djetetu osiguraju dosljednu i pozitivnu disciplinu kao najbolji put za razvoj samostalne i odgovorne osobe.

Brazelton (2008:45) tvrdi da je „disciplina nakon ljubavi, najvažniji dar koji roditelj može dati djetetu te da je bit discipline učenje, a ne kažnjavanje“.

DISCIPLINIRANJE JE...

UČENJE DJETETA O TOME:

što je ispravno, a što nije
kako uvažavati druge
koja ponašanja su prihvatljiva, a koja nisu
da smo svi odgovorni za svoje ponašanje

SVRHA DISCIPLINIRANJA JEST DA SE DIJETE RAZVIJE U:

ZRELU
SIGURNU
ODGOVORNU I
SAMOPOUZDANU OSOBU

roditelji u odgoju djece primjenjuju i KAŽNJAVANJE

KAŽNJAVANJE ? - primjena negativnih stimulansa za smanjivanje ili eliminaciju nepoželjnog ponašanja.

VRSTE KAŽNJAVANJA : tjelesno kažnjavanje; verbalno kažnjavanje; ukidanje povlastica; ograničavanje slobode kretanja; dodatni poslovi.

ZAŠTO RODITELJI KORISTE KAŽNJAVANJE? -mnogi roditelji smatraju / vjeruju kako primjerice povremeni udarac u svrhu discipliniranja djetetu ne može naškoditi te da će dijete jedino tako naučiti da neke stvari ne smije raditi.

ŠTO SE USTVARI DOGAĐA KADA DIJETE KAŽNJAVATE ?

Umjesto da kod djece potiče želju i motivaciju za poželjna ponašanja , oni dobivaju poruku da je u redu i neprimjereno se ponašati, ali da moraju biti pažljivi da ne budu uhvaćeni.

Također, dijete *UČI PO MODELU* - od vas - i kasnije u životu može u odgoju postupati na isti ili sličan način.

POZITIVNA DISCIPLINA

- ✘ Pozitivna disciplina djetetu pristupa nenasilno i s poštovanjem - to je pristup nastao kao posljedica neodobravanja upotrebe tjelesnog kažnjavanja.
- ✘ Temelji se na poštivanju djetetove ličnosti, poštivanju djetetovih razvojnih potreba i motivacije, razvijanju samodiscipline i prosocijalnog ponašanja.
- ✘ To je proces u kojem roditelj jasno obrazlaže zbog čega određeno ponašanje ne odobrava te kakvo ponašanje očekuje i zašto, a roditelji i djeca zajednički donose odluke o pravilima ponašanja i rješenjima problema.

POZITIVNA DISCIPLINA U SVAKODNEVNOM RODITELJSTVU JE:

nenasilna

usmjerena na rješenje

puna poštovanja

zasnovana na principima razvoja djeteta

PODRAZUMIJEVA RODITELJA KOJI VOLI, PRIHVAĆA I PODRŽAVA DIJETE, ALI UJEDNO I POSTAVLJA GRANICE

ŠTO ČINITI, ODNOSNO KAKO DISCIPLINIRATI POZITIVNO?

- osuđujte ponašanje, a ne dijete
- jasno postavite granice
- odredite jasna pravila i očekivanja
- budite model dobrog ponašanja
- ostanite "hladni" u svakoj izazovnoj/teškoj situaciji
- odmah reagirajte kada primijetite da nešto nije u redu
- slušajte što vam dijete govori - razgovarajte s njim o svemu
- budite realistični u svemu
- svaku situaciju iskoristite za učenje
- budite dosljedni
- budite kreativni
- pohvaljujte, potičite i motivirajte dijete i kod najmanjih izazova/postignuća
- pokažite djetetu da ste, bez obzira što se događa, tu za njega

J E R

ono što svaki roditelj želi za svoje dijete jest da ono usvoji pozitivne osobine:

- da može kontrolirati svoje ponašanje
  - da je sposobno smiriti se
- sposobno govoriti o pozitivnim i negativnim osjećajima
  - učiniti da se drugi osjećaju dobro
    - sposobni izraziti ljubav i brigu
      - da je iskreno
  - spremno za suradnju i pomoć
    - spremno pomoći drugima
- prihvaćati druge i biti prihvaćen u zajednici
- shvatiti da njegovo ponašanje ima utjecaja na druge ljude
  - spremno na kompromise
  - uljudno

**no, da bi dijete usvojilo pozitivne osobine i poučilo se vještinama koje će trajati cijeli život,
roditelj treba razumijeti da:**

Tijekom odrastanja sva djeca prolaze kroz razvojne periode koji mogu biti teški i frustrirajući.

Djeca često testiraju roditeljski autoritet; lošim ponašanjem skreću pozornost na sebe ili žele nešto postići.

Neprimjereni ponašanja sastavni su dio odrastanja, ali to nikako ne znači da takva ponašanja treba odobravati.

**STOGA JE VRLO VAŽNO DA SE DJETETU OSIGURA DOSLJEDNA I POZITIVNA DISCIPLINA
KOJA JE NAJBOLJI PUT ZA RAZVOJ SAMOSTALNE I ODGOVORNE OSOBE !**

"Idućih pedeset godina neće biti važno koji auto vozite, u kakvoj kući živite, koliko novaca imate u banci ili kakvu odjeću nosite. No svijet može biti bar malo bolji jer ste odigrali važnu ulogu u životu djeteta."

Nepoznati autor

LITERATURA:

1. <https://www.cvrca.vt.hr/dokumenti/Strucno%20usavrsavanje%20odgojitelja/Prezentacije/POTICATI%20POZITIVNO%20PONASANJE.pdf>
  2. <http://www.vrtic-travno.zagreb.hr/UserDocsImages/Stru%C4%8Dni%20TIM/Psiholog/disciplina%20i%20granice%20U%20ODGOJU%20DJECE.pdf>
  3. E. DURRANT, J. (2007). Pozitivna disciplina u svakodnevnom roditeljstvu. Dostupni 11. 5. 20. na <https://nwb.savethechildren.net/sites/nwb.savethechildren.net/files/library/pozitivna-disciplina-roditelji-web.pdf>
- SLIKA: izvor: Osobna arhiva (sliku nacrtala E.B. - učenica 1. razreda)